

CONSTANȚA

ABONAMENTELE:

In țară pe 1 an . . . . . 10 lei
 „ 6 luni . . . . . 6 „
 „ 3 „ . . . . . 4 „
 Pentru străinătate porto în plus.
 — Incep de la 1 ale fiecărui luni. —
 — Se plătesc înainte —
 Un exemplar 20 bani, vechi 30 bani.

Director-proprietar: P. GRIGORESCU

APARE DUMINICA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

— Strada Elena No. 8. —

ANUNCIURILE:

Pe pagina IV rîndul . . . . . 20 lei
 „ III „ . . . . . 1 lei
 INSERTI ȘI RECLAME
 Pe pagina III rîndul . . . . . 2 lei
 — Scrierile nefrancate se refuză. —
 Manuscrisele nu se întorc.

Lealitatea Confracților

In numărul de la 22 trecut d-l Belcic scrie un articol intitulat „Noul obor,” lipsit cu deservire de lealitate, dar plin de invective, ca de obicei, la adresa capilor administrației comunale. — El invinovește pe primar pentru strămutarea oborului, pe care și d-nialor au „înregistrat-o” la timp, dar, bine înțeles, n'au îndrăznit a o face; observă de ce nu se pevează noul obor cu macadam, cum ar fi cerut amicil d-sale într-una din ședințele consiliului (?), de care „majoritatea d-lui Coiciu n'a ținut seama.” A uitat să adauge un singur lucru, ca în ședința de la 7 Iunie, când s'a decis strămutarea oborului era și d-l Belcic prezente, și n'a făcut nici o obiecție, nici o rezervă, el a votat împreună cu unanimitatea consilierilor prezenți strămutarea oborului, afară de d-nii Caraciali, Locmanian și Legaride cari erau absenți.

Ast-fel fiind lucrurile, leal este acum din partea adversarilor să întoarcă jocul?

Cine n'ar dori, nu cu macadam să fie așternut oborul, ci cu peatra cubica, sau asfalt, dar întrebăm: ceea ce amicil d-lui Belcic n'a făcut timp de zece ani pentru oborul vechi, se poate cere să se facă acum într'un an pentru oborul nou? Dar trebuința de a se pava strădele de sus împreună cu drumul ce se face acum spre obor, lucrări ce se îndeplinesc acum de administrația comunala, nu primează oare necesitatea de a se pava oborul nou, așezat pe o țeliniste iclinată a cărei inegalități se nivelează acum? D. Belcic ar fi dorit ca aceste străde să rămâie tot în starea în care le-a lasat d-sa, și să se paveze oborul. Noi pricepem altmintrenea interesele orașenilor, iar nu cum le înțelege d-l Belcic pe acele ale „majorității” d-sale de doi

trei interesați la menținerea oborului vechi.

D. Belcic se plânge că s'a făcut numai o baraca în noul obor, unde „nu va avea loc nici jumătate din acei ce se string la târg.” Clădirea făcută e suficientă pentru samsari; ea a fost închiriată cu 3400 lei pe an, aproape atât cât se prinde acum pe magaziile primariei, făcute de amicil d-lui Belcic, — amatori clădirilor mari — pentru care s'a cheltuit 50,000 lei în loc de 5000, cât costa clădirea pe care d-voastră o numiți *baracă*.

Adversarii noștri cred că toți oamenii câți vin în obor, vin să se închida în cafenele să joace table ori șah. Duceți-vă și vedeți că nu este așa. Țeranul sta lângă carul său, și pleacă la magazie îndată ce a vîndut marfa. La ce dar bocete pentru lipsuri închipuite?

Dar redactorul Gazetei „își ca libertatea” — pare că i-a contestat cine-va vre-odată acest drept — „a propune strămutarea oborului peste linia ferată de la Anadolkiot.” Aceasta va să zică: după ploaie sarica. Tot amicil Gazetei au ales noul obor, și tot el se plîng acum că nu-i încapă locul.

Când d-l Belcic et C-nie își va desvolta propunerea, vom vedea dacă mijloacele administrative permit largirea orașului până la rața zarita de ochii de vultur al d-lui Belcic.

Cât despre plantații ar face bine d-l Belcic să ne lase în pace. Sub administrația actuală nu s'a adus 30,000 de arbuști de salcâm, pentru cele trei hectare plantate, când d. Belcic era primar, ci numai atîta cât a trebuit, câte o mie de fire de h., potrivit cu exigențele de sol și spațiu ale acestui arbore, iar nu cu gândul ascuns ca ni mai să se prință ceva, macar unul din dece, ca totuși să avem pădure, ori căta risipă și cheltuială netrebnic s'ar face.

MULKUL DIN TANGHRI-VERDI

SAU PARCELĂRILE DE ACOLO

Fapta d-lui G. Missail

ART. VI.

Ținând seamă de unele obiecțiuni ce ni se fac, suntem siliți a declara încă o dată că nu scriem asupra afacerilor din Tari-Verdi din punctul de vedere al procesului care este pendinte la Curte. Fondul, care de altmintrenea este nelsemnat și de o valoare inferoară cheltuelilor ce necesită apărarea lui, dispăre din cauză, fiind deferit justiției, căreia ne vom închina respectuos ori-care ar fi verdictul, — nici nu pomonesc de revendicările mele, de cât intru cât e necesar spre a se restabili perfectă mea bună credință. E vorba de o pată, e vorba de viitor, ce ținem să nu rămâie petat.

Am întreprins această scriere pentru a doborî artificial judecile, profuziunea de calomni tipărite în cele 3 broșuri apărute, în Comunicatul d-lui Missail, în ziarul *Națiunea* și altele după dînsa în anul 1891. în *Resboiul, Galvii* și *Gazeta Dobrogei* din anul trecut și cel c., în care, mai nu trecu număr, fără să fiu descris cu calorile cele false și mai tendențioase.

De altmintrenea, nu pentru niște profesioniști de rea credință, nu pentru niște mandatarî incorigibili, certați de mult cu respectul de sine, scriem; noi ținem, ca publicul mare care a citit calomniile, mai ales publicul dobrogean, să așie, că cel ce își permite a vorbi în numele său prin coloanele acestui ziar, distribuit septăménal într'o mie de exemplare, a fost în toată viața sa corect, și în afacerile private și în afacerile publice; iar că în afacerea despre care tratăm, corectitudinea și lumina ce vom face să se reverse, va trebui să orbească pe toți de-tractorii, începând cu L. Stere, autorul și inscenatorul întregului lanț de calomni.

Am fost atacat în mod infam, calificat de *escroc, complice la fuzuri și sustrageri de acte publice* prin rapoarte oficiale ale avocatului public (L. Stere), prin ziare și broșuri, pe când eram funcționar; și atacu-

rile continuă pe acest diapason, nedăbindu-mă din: *pusător în averea Guvernului (!) ... mîndit... destituit* pentru că a lucrat în contra intereselor Statului, pe care era dator să le apere... deochiatul de la Tari-Verdi... și multe alte epitete, repetate de mai multe ori în fie-care articol de polemică locală.

E drept să cer unde-va ospitalitatea apărării, și dar nu ne va lua nimenea în nume de rău că am sacrificat și vom mai lua încă câte-va coloane din ziarul *Constanța*, spre a distruge legenda miserabilă, ce inimicii mei, cu toată convingerea ce au de dreptatea cauzei mele, tind să face să se acrediteze în localitate.

Se înțelege că nu vom răspunde atacurilor în parte, — fie-cărui bîrbitor. Vom discuta faptele după izvorul principal, după „Monitorul oficial”, precum am început: iar dacă nici la terminarea espuneri bîrbitorilor nu vor înceta, îi vom lăsa să și rumege balele până vor face clăbuc la gură, convins fiind că vor cădea sub hula publicului, cum cad toți lătrătorii de respânții.

În partea a doua, Comunicatul, pe baza concluziunilor avocatului Statului, El. Nicolescu, dîne 1-10 că: «terenurile cumpărate de reclamant de la Ali Bey Giura Pașă sunt toate *mirie*» (subliniat) și delimitate ca atare; al 2-lea că prin *petiția reg.* la No 4389 (58,221 reg. Ministerului) din anul 1854, aș fi renunțat la o treime din acest pămînt, și dar implicit am recunoscut că terenul este numai *mirie*; al 3-lea că «actul este un *titlu provizoriu de posesiune*, și dacă în el se vede *avntul de mulk*, aceasta nu face să se perde caracterul lui de *mirie*,... că tot ceea ce ar fi putut fi considerat ca *mulk* era numai *instalațiunea (cașia)*; al 4-lea, că terenul nu cade în vatra statului, nici e distras din domeniul public pentru a se conceda ca proprietate absolută, al 5-lea și în fine, că funcționarîi cari n'au liberat actul nu erau competenți a libera asemenea acte, cari se dau numai prin iradele imperiale etc. etc.

Din aceste argumente constă apărarea Statului; și ele au fost prele-

vate prin «Monitorul oficial».—o mai spunem încă odată, precum ca să se știe—înainte de judecarea procesului.—Nu comitem dar nici o necuviință, nici o lipsă de respect, combatând, spunând aici: câte vorbe, nătăcea neadevăruri, și noi vom proba aceasta cu înseși actele ce ne procură detractorii.

In privința punctului I-ii.

Iată referatul ce s'a pus pe petiția mea de protestare, în contra reducțiunii la $\frac{2}{3}$ și a terenului mulk:

Referat.

Observându-se lucrările comisiei centrale relative la cătunul Tari-Verde din comuna Cogalak, plasa Babadag se constată următoarele:

Prin suplica de față D-l Grigorescu cere a i se parcela Cășla în întregime de oare-ce ea este proprietate absolută (Mulk) scutită de plata rescumpărării.

«Observându-se titlul original depus spre verificare de Ali-Bei-Giura-Pașa și admis de comisiunea contrală pentru Cășla în chestiune, se constată că el este liberat de autoritățile respective otomane la 11 Martie 1876 D-lui Ali-Bei-Giura-Pașa pentru 800 doniumuri aproximativ loc pentru oi și pământ proprietate absolută».

In cas de a se recunoaște numitul dreptul de proprietate absolută asupra aceluși câșle se înțelege că ea trebuie delimitată în limitele vechii posesiuni.....

(ss.) șefu secțiunii N. Popescu.

(Veți Scrisoarea deschisă pag. 19.)

«Pe temeiul acestui referat Ministrul dispune a se recunoaște lui Grigorescu dreptul de proprietate absolută». (Veți raportul avocatului din Tulcea No. 458 din 91, pag. 14 Scrisoarea deschisă).

Iată acum actul ce mi s'a liberat în urma petiției mele reg. la No. 22,269 din 89, înainte de intentarea acțiunii, după ce am văzut că inginerii nu proced conform dispoziției ministeriale:

«Copie după traducțiunea liberată lui Grigorescu după cererea de mai sus: (Veți No. 30 al ziarului.)

No. 111.

Babadag.

Localitatea.— Pe lângă lac.

Limitele.— Cale, cimitir, riu și cale.

800 doniumuri 10,000 lei.

Loc pentru oi și panent.

Proprietate absolută (mulk)

Poseșor.— Ali-Bei-Giura-Pașa, 1876

Martie 11.

Copia prezintă fiind conformă cu traducțiunea după titlu de proprietate se ceruifica.

(Semnat) nedesci Tabii.

No. 15814.—15 Aprilie 1889.

Am primit copia (ss.) P. Grigorescu.

(Scrisoarea deschisă pag. 22).

În virtutea acestui unic act — toate cele-lalte sunt la minister, spre preschimbare—am intentat acțiunea cunoscută.—Este el un act *sec* și *neautentic*?!!

Se știe că Comisia centrală instituită prin regulamentul decretat și publicat în 2 Iunie 1880, prin «Monitorul oficial» No. 125/80 e singura autoritate în drept a verifica a admite sau respinge actele ce i se prezintă; că atribuțiunile Comisiunii au trecut în urmă asupra ministrului de Domenii, după desființarea ei. Amândouă aceste autorități, instituite prin lege, confirmă

că terenul este proprietate absolută, iar contra decisiunii lor se invocă o traducere fără de lege a lui Pădeanu, care în loc să traducă just, ca translatorul din Tulcea, la Martie 1880:

«Pentru țerla de oi și terenul nelucrat arătat în hotarele de mai sus și până la sosirea tapiului mulk de la Direcțiunea generală a Domeniilor, s'a liberat prezentul în numele acelei Direcțiuni generale, d-lui Ali-Bei bini Giura-Pașa, Tanghri-Verdi, pentru a-i ține loc de tapiu pentru proprietatea sa»: sau, ca expertul tribunalului:

«Pentru suscrisele, una căsă de col cu pământul de cultură și cu limitele cunoscute, biroul arhivei imperiale atestând dreptal de proprietate al d-lui Ali-Bei bini Giura-Pașa din Tangri-Verdi, dă în numele său (al arhivei imperiale) această dovadă provisorie, spre a fi considerată ca act valabil până la sosirea definitivului act de mulk (proprietate).»

el (Pădeanu) traduce:

«Pentru sus notata țerla de oi și pământ cu limitele arătate, până la sosirea actelor definitive (de ce? de posesiune sau proprietate ?? N.R.) din partea arhivei imperiale, s'a dat numitului Ali-Bei Giura-Pașa din Tari-Verdi voie de posesiune (asupra căslei ? N.R.) liberându-se această dovadă provisorie în numele menționatei arhive.» (Scrisoarea deschisă pag. 21).

Ceva mai mult, pe când traduce-rea din 1880, intitulează actul: *Act de proprietate*, iar expertii i-au dat titlul de: *Dovadă provisorie specială pentru posesiuni de proprietăți imobile (mulk)*, d-l Pădeanu, traducătorul, năcăjit că l'am lăsat să se inapoieze pe jos la Ministerul de Interne, intitulează actul cu două vorbe fără sens, și prin urmare de rea credință: **Titlu provisoriu**, cum se vede la finele acestei scrieri fără să specifice măcar ce fel de *titlu* este: academic, de bani, sau alt-ceva !! Și pe asemenea traduceri neexacte, de rea credință, cu omisiuni intenționate, d-l Missail a pus temeiul mai mult de cât pe acte legale, făcute conform legii, și m'a depărtat din serviciu, că am umblat cu acte *seci* și *neautentice* să acaparez proprietăți de ale Statului!

Și, în temeiul unei asemenea traduceri, necertificată de nici o autoritate, asupra căreia e aplicat un simplu sigiliu de tuș al ministerului de Interne, drept legalizare, d-l Missail sfărămă decisiunile Comisiei centrale și a ministrului Domeniilor, singurele indrituite de lege a traduce și verifica actele turcești și țice în Monitorul pag. 2082 91, *că terenurile cumpărate de reclamant de la Ali-Bei Giura-Pașa, sunt toate miri!* Judece ori-ce om cu bun simț unde este dreptatea.

In ceea ce privesc al 2-lea punct, că prin petiția reg. la No. 4359 din

1884 aș fi renunțat la o treime din acest pământ, și dar implicit aș fi recunoscut că terenul este numai miri, reproducem actul în chestiune, spre a se vedea, că numai niște suflute negre, niște inteligențe perverse, niște ochi duși în fundul capului, au putut pricepe și vedea, după cum ved detractorii mei.

Iată petiția mea de renunțare reg. la No. 58221/84 (No. 4359 al Statului):

Domnule Ministru,

Subsemnatul P. Grigorescu cu domiciliul legal în comuna Babadag, județul Tulcea, conform cu legea modificătoare celei pentru regularizarea proprietății imobiliare din Dobrogea publicată în Monitorul oficial No. 269/84, declar că renunț în folosul Statului la a treia parte din terenul *supus* rescumpărării, ce posed în comuna Cogelac, plasa Babadag, județul Tulcea, prin cumpărătoare aprobată de onor. Minister de la Ali-Bei-Giura-Pașa, care pânănt este trecut în rolurile cōtunel Tari-Verde.... și vă rog Domnule Ministru să bine-voiți a regula, ca să fiu dispensat de plata rescumpărării pentru cele două treimi. etc. etc.

(Scrisoarea deschisă pag. 18).

Ce am țis eu prin această petiție?

Eu am țis: renunț în folosul Statului la a treia parte din terenul *supus* — notezese bine cuvintul *supus* — rescumpărării etc. etc.

E necesar să spun aci imediat că eu posed două categorii de pământ de la Ali-Bei: două *mulkuri*, unul, cel din chestiune, de 800 doniumuri, cumpărat prin bună învoială, sub semnătură privată, netranscris din pricina, cunoscută de toată lumea dobrogeană, că nu se permiteau aceste formalități prin anul 1881, fapt pentru care cu toate acestea mi s'a cerut amendă fiscală, și *celalalt*, o *grădină de zarzavaturi* de 80 doniumuri cumpărată prin licitație între cele 1259 doniumuri teren de posesie, cu tapii, plus tot un asemenea teren de cultură de mai bine de 1000 doniumuri, tot în Tari-Verdi. Aceasta să știa la Minister atât din actele ce i-am trimis spre regularizarea rolurilor și aprobarea vânzării, cât și mai cu seamă din întâmpinarea mea reg. la No. 41360 din 15 Iulie 1886, prin care, când am văzut că inginerul venit la fața locului nu-mi delimitază pământul în întregime, am protestat atât pentru terenul cășlei cât și pentru al grădinei, care —ca la nimeni pe lume în Dobrogea—mi s'a luat și aceea mai târziu și dat altora ca teren ordinar, cum este cunoscut lectorilor acestui ziar.

Dacă eu am țis «renunț la o treime din terenul *supus* rescumpărării», ca să-mi scap de rate cele-lalte două treimi, ce crier de om sănătos putea deduce că eu am renunțat la o treime din *întregimea* terenurilor ce posed? Nu resare oare, din înseși întrebuintărea cuvintului *supus*, deosebirea ce eu voiam să fac? Aveam eu oare nevoie să introduc acest cuvânt, în cas de a fi voit să cuprind terenul întreg? ori ținteam tocmai la un scop contrar: să feresc terenul *nesupus* de ori-ce amestec, de ori-ce urmă de amestec al Statului în pământul meu!

Dar aceasta este o subtilitate de cea mai îndrăcită specie! Dar, oare cu asemenea subtilități de pricepere ponceșă, se poate despoia cine-va de proprietatea sa? Dar, admitând că nu cei ce au înțeles ast-fel, ei eu eram zăpăcit, scriind acea petiție,— de când oare o greșală asemenea poate profita unui al treilea? În ce carte poate sta scris un asemenea principiu de drept? în care parte din lume sunt ast-fel de moravuri consacrate, prin cari o greșală, o insuficiență de explicație, un *clenciū*, verbal sau scripturistic, dă drept aceluia să-ți răpească proprietatea? căci alt-ceva e Statul din litigiū, și alt-ceva ministrul judecător! La ce mai folosesc atunci: documente, posesiunea lucrului, mărturia etc. despre câte ne vorbese codicele civile din toate limbile?

Dar să țicem că aceasta a fost o greșală, un exces de zul al funcționarilor inferiori. Ei bine, tot acel minister, tot acel funcționar au fost siliți să o repare, căci ministrul a revenit, recunoscându-mi dreptul de proprietate și dând *ordin*, să se delimiteze terenul în întregime, și în același loc, *dacă* terenul nu i se va fi dat *altă* destinație, în urma petiției mele, reg. la No. 41360 din 19 Iulie 1886, dot aut în urmă. Iată, tot după d-l Leonida Stere, extractul acelei petiții:

Domnule Ministru,

Subsemnatul P. Grigorescu, posed prin cumpărătoare de la decedatul Ali-Bei-Giura-Pașa suma de 1259 doniumuri pământ *supus* rescumpărării, în cōtuna Tari-Verdi, comuna Cogelac, plasa Babadag, și aproximativ 800 doniumuri Cășla cu teren nelucrat. Onor. Comisie centrală de verificarea titlurilor (nu puteam țice că ministrul, eu fiind funcționarul său) a scăpat din vedere că grădina și cele 800 doniumuri teren nelucrat este proprietate absolută (mulk), și prin consecință, onor. Minister, în urma unei petițiuni de renunțare la $\frac{1}{3}$, în care am avut nenorocirea (puteam eu vorbi altmintrenea către superiorul meu?) a nu me fi aplicat destul de lămurit, a dispus a se reduce $\frac{1}{3}$ ... (și din terenul cășlei și din grădină) în fața acestora ve rog cu profund respect, Domnule Ministru, ca să bine-voiți în vederea actelor ce prezint, a reveni asupra ordinelor date și a dispune să mi se parceleze înțegral... (terenul mulk).

(ss.) P. Grigorescu.

(Veți Scrisoarea deschisă pag. 20).

Trebuie să spun aci, că ne folosim numai de datele și notele d-lui L. Stere, care le-a estras din Dosarul ce a avut pe mână și legalizat. Onor. Minister nu are obiceiul a-ți da copie după nici un act.

Incheind și această parte, a punctului al 2-lea, mă resum: Eu am țis: renunț la terenul *supus* rescumpărării, dar ne-fiind bine înțeles,— vorbă să fie—când am văzut că inginerii parcelează altmintrenea, m'am grăbit a protesta și a adăuga explicația cuvenită, că nici prin gând nu mi-a putut trece să renunț la o treime din mulk; din potrivă, îl ceream în întregime și în limitele posedate *ab antiquo*.

Ast-fel fiind lucrurile, și a dovedit cu acte, iar nu cu vorbe, că așa e. Intrebăm: Putea acum d. Missail cel ce „a cercetat tingur lucrurile din dosarul cauzet,” (Vezi afirmațiunea subliniată în Comunicat), după cinci ani, după reșoarea tuturor actelor, după cetirea a 2 broșuri, în cari stau tipărite toate actele și faptele la cari răspunde, să mai facă pe naivul și să scrie în Monitor că: *reclamantul prin petiția reg. la 4 Septembrie 1885, înregistrată la No. 4389 face declarație că renunță la o treime?* și pe acest temei să mă condamnă la disponibilitate?

Judeca inteligențele cele mai mărginite, inclusiv a colaboratorului „Text” din *Gazeta Dobrogei*, dacă lucrul e cinstit.

Punctul al 3-lea. «Actul este un titlu provisoriu de posesiune, și dacă în el se vede cuvântul de *mulk*, aceasta nu face a se pierde caracterul lui de *mirie*,... că tot ceea ce ar fi putut fi considerat ca *mulk* era numai instalațiunea (câsla),» și d-l Secretar după avocatul său.

Dacă se poate o ciădire al jcarui soi să aparție alt-cuiva! Dacă se poate o instalație de câslă (tără de oi) fără stăule, fără strungă, fără despărțituri pe categorii de oi, berbeci, mânăzi sterpe, cărlani, miore, miei, fără perdele și adăposturi pentru fie-care, fără grajduri, fără puțuri sau loc la adăptoare, fără îngrădituri pentru nutrețuri, fără loc pentru a îmbrăscia nutrețul oilor, fără un câmp pentru fătutul oilor și jocul mielușeilor! Dar plugăria cu accesoriiile, ei ce *trebuie* să meargă mână în mână cu păstoria?

E posibil ca toate aceste atenuanțe să fie pe o proprietate streină? pe un teren *mirie* (al Statului) ce se putea lua ori când din posesiunea deținătorului și a se da altuia, cum se petrecea zilnic în timpul Turcilor, cum s'a petrecut la venirea Cerchezilor, cărora li s'a dat talarile cele mai bune ale creștinilor? Toate acestea nu «face a se pierde caracterul de *mirie*» al pământului în fața Comunicatului ministerial!

Dar nebun era cine-va să constru-

iască căsle de dect de mit de lei, cum au mai cu seamă Bulgarii, pe un teren supus unei asemenea condiții? Nu! Guvernul turcesc nu făcea așa, și de aceea ..... de aceea oieria e aci mult mai dezvoltată, mult mai sistematică ca peste Dunăre, de aceea berbecii Dobrogei ajung pe piețele Marsiliei și lana țigăre a Dobrogei e mai scumpă în tot-deauna de cât cea stogoșe — a țurcană a câmpiilor Ialomiței și Brăilei.

Dar nici Guvernul românesc n'a făcut așa cu nimenea pe lume în Dobrogea: de aceea toți oierii își mențin țările pe unde i au apucat vremurile. Numai mie, care nu eram oier, mi s'a întâmplat acest lucru nepomenit, numai pe mine s'a desproprietărit de un teren virgin, nearat de 100 de ani situat între două ape curgătoare — așa de rar în Dobrogea — și mi-a dat un teren de deal sleit și nefertil!

Nu mai mie mi s'a luat, — numai eu am fost deposedat de o grădină de zarzavaturi cu venit anual de 150 lei de hectar, care este asemenea *recunoscută și admisă* de Comisia centrală ca proprietate *mulk*, în favoa-

rea unor cumpărători noi, pe prețul de 80 lei hectarul, adică jumătate chiria lui anuală! și toată lumea tace, lăsând să treacă asemenea fapte nepedepsite!

Toate aceste din pricina!... că eram funcționar al Ministerului Domeniilor, și ca atare îndrăznoisem a mi face o datorie de strictă corectitudine, demascând un *mătrapație* comis la o comună C... de un repositat fost delegat al ministerului Domeniilor, detașionat în urmă de d-l Corneliu Manolescu, dar reintegrat mai târziu, în locul d-lui Bolintineanu.

Acestui om i-a revenit în urmă misiunea de a mi regula pozițiunea la Tari-Verdi! și mi-a regulat-o după cum se vede!! — D-șeu să-l erte.

Dar nu digiesiuni, să oponem afirmării comunicatului, acte.

Iată aci trei copii — pentru ca-tești trei categoriile de *proprietăți*, din Dobrogea, urbane și rurale, după *actele provisorii* (Ilmihaber-uri), ce se dedeau de comisiile locale, până la sosirea actelor definitive, fie hogeturi, sau iradele. Le publicăm paralel, ca să se vadă de ce natură este actul meu, dacă el este *sec*!

Actul din Tari-Verdi

Traducere din Turcește

Biuroul Arhivei Imperiale

Data Registrului No. curent
11 Martie 1293-1876. 111.

Dovadă provisorie specială pentru posesiuni de proprietăți „Mulk.”

Județul . . . . Tulcea
Plasa . . . . . Babadag
Comuna Urba . . Tanghri-Verdi
Suburb. sau local. La marginea riului Felul pământului. O câslă de oi cu pământ de cultură.
Limite 4 laterale. De o parte cu șosea, de o parte cu cimitirul de pe drumul Dughingi, de o parte cu drumul Cogelak și de o parte cu pârâul Cogelak.
Quant. doniumuri Aproximativ optă sute doniumuri.
Cum i s'a dat actul. În baza unei dovești.
Proprietar . . . . Ali Bei bini Giura Pașa.

Valoarea aproximată. 10000 lei turcești.
Taxe . . . . . 250 lei
Pentru hârtie . . . 3
Scrisul 1

Pentru sus-scrisele, una câslă de oi cu pământul de cultură și cu limitele cunoscute, biuroul Arhivei Imperiale atestând dreptul de proprietate al d-lui Ali Bei bini Giura Pașa din Tanghri-Verdi, dă în numele său (al arhivei Imperiale) această dovadă provisorie, spre a fi considerată ca act valabil, până la sesirea definitivului act de *mulk* (proprietate).

6 Martie, 1876.

(Urmează iscăliturile).

Tradus de noi după original.

1891, Octombrie 24.

Esperți (s.) C. Petrescu.

(s.) M. Grigorian.

Actul este legalizat de Grefa trib. Tulcea la 5 Decembrie 1891.

Această traducere identică cu cea de la anul 1880 și cu cea a Comisiei centrale, e declarată: fără valoare, sență, și apocrifă, și numai cea din coloana a 4-a e bună, după comunicat.

Act din colona Canara

Traducere din Turcește

Biuroul Arhivei Imperiale

Data Registrului No. curent
Iuliu 1875. 1.

Dovadă provisorie pentru posesiune de proprietăți imobile mulk.

Județul . . . . Tulcea
Ocolul . . . . . Constanța
Suburb. sau com. Canara
Felul proprietății. Un grajd cu o grădină alături.

Categoria locului. Propriet. absolută
Limite 4 laterale. Hagi Beohir, Lac, Cale și loc deșert.
Quant. doniumuri. 337.
Cum i s'a dat actul. Pe baza unei dovești.
Proprietar . . . . Pericli fiul lui P. Constanțianu.

Valoarea aproximată. 14000 lei turcești.
Pentru hârtie . . . 3
Pentru scris 1

Pentru sus notatul grajd cu grădină alături Biuroul Arhivei imperiale, atestând dreptul de proprietate al lui Pericli fiul lui Panaiot, dă în numele său această dovadă provisorie spre a fi considerată ca act valabil, până la emiterea cuvenitului act ce se va da.

9 Noembrie 1875.

Subscrierile membrilor lipsă, afară de unul, actul fiind deteriorat.

Traducerea este făcută de fostul profesor, translator, d-l C. Petrescu, la 1886 și legalizata de Prefectura Const. sub No. 982 din 1 Februarie 1886.

Cu acest act, neprezentat Comisiei spre verificare, d. Constanțianu s'a judecat la Tribunalul Constanța și Curtea de Goleși, câștigând la ambele instanțe cu sentința No. 17/90 și Decisiunea No. 143 din 12 Septembrie 1892, dreptul de proprietate absolută, după care a fost pus în stăpânirea locului.

NB. Câtești trece aceste acte se compun din mai multe rubrici, sub formă de întrebări. Noi, după exemplul d-lui Pădeanu, n'am reprodus aci de cât rubricile ce au un răspuns în dreptul lor; celelalte neinteresându-ne, ar ocupa spațiul de giaba.

Toate actele de proprietate (obavnică) poartă titulatura de mai sus *Dovadă specială* etc. emanând de la Biuroul arhivei Imperiale și sunt absolut la fel, identice, toate din același formular de registru cu matcă, pentru *malkuri*; pe când actele de posesie, fie chiar pentru vil, poartă titulatura: „*Terensul Statului*” (Erhaz-miric), înșchind ast fel: s'a dat lui X. Y. *voie de posesie*, după cum vom vedea în numărul viitor.

Act din orașul Constanța

Traducere din Turcește

Biuroul Arhivei Imperiale

Data registrului No. curent
Aprilie 1875. 7.

Dovadă provisorie specială pentru proprietăți „Mulk.”

Județul . . . . Tulcea
Plasa . . . . . Constanța
Urba . . . . . Constanța
Suburbia . . . . Ceaușu (Piețel).
Felul proprietății. O magaziie.

Categoria locului. Proprietate absolută.
Limite 4 laterale. Strad. le: Iuzbaș Ali Aga și Memet.
Quant. coșilor . . . 280.
Cum i s'a dat actul. Pe baza unui act autentic.
Proprietar . . . . Zaraf Ivanciu Căcio.

Prețul . . . . . 7400 lei turcești.
Taxa 5
Pentru hârtie . . . 3
Pentru scris 1

Pentru sus notata magaziie Biuroul Arhivei Imperiale, atestând dreptul de Proprietate al D-lui Zaraf Ivanciu, dă în numele său această dovadă provisorie, apre a fi considerată ca act valabil până la emiterea definitivului act de proprietate ce i se va da.

11 Maiu 1875.

(Urmează iscăliturile).

Traducerea este făcută de d-l Stonanovici translatorul Prefecturii Constanța și legalizată sub No. 827/93.

Toate actele recensământului anilor 1875, 76 și 77 până la 11 Aprilie sunt absolut la fel, în toate orașele și satele.

Traducerea d-lui Pădeanu.

Traducțiune din limba Otomană

Biuroul Arhivei Imperiale

No. ordinului No. Registrului lunar
111. 11 Martie 1293 (1877)

Titlu Provisoriu.

Districtul . . . . Tulcea
Plasa . . . . . Babadag.
Comuna . . . . . Tari-Verde.
Localitatea . . . . pe marginea riului Felul pământului. Tăria cu oi și pământ.

Limitele . . . . De 6 parte șosea, de altă parte cimitir pe calea Dughingiei, de altă partea calea Codialăc și de altă parte cu riul Cogialăc.
Intindere . . . . Aproximativ 800 doniumuri.

Pe ce basă s'a liberat actul. . . . . Pe baza unui ilm haber.

Poseorul . . . . Ali-Bei-Giura-Pașa
Valobrea . . . . . aproximativ 10000 lei turcești.

Taxa de percepere 266 lei turcești.

Pentru sus notata țără de oi și pământul cu limitele arătate până la șosirea actelor definitive din partea arhivei Imperiale, s'a dat numitului Ali Bei-Giura-Pașa din Tari-Verde voie de posesiune liberându-se această dovadă provisorie în numele menționatei arhive.

11 Martie 1293.

(Urmează semnăturile).

Această traducțiune se vede certificată de translatorul Pădeanu, și a-deverată cu sigiliul Ministerului. (Vezi Scrișoarea Dischisă pagina 21.)

Compare-se cu traducerea din coloana I, și vadă-se falșitatea, reaua credință și omisiunile intenționate.

Se caută Locuință de 3 odăi, cuhnie și pumniță, pentru o familie mică.—Oferte la librăria Grigoriu.

NAȚIONALĂ

Societate generală de asigurare în București
Capital Social 2,000,000 lei.
Fonduri de rezervă 4,000,000 lei

Asigură contra incendiului, contra grădinei, precum și în ramura „vieții” în toate combinațiile uzitate.

Reprezentant principal pentru județul Constanța:

D-1 NICOLAE MASTERO.

Agenția pe Strada Gărei No. 13, vis-à-vis de grădina 23 Noembre.

ANUNCIU

Avem o oare a aduce la cunoștința onorabilului public că am deschis în acest oraș pe Str. Miroca cel Mare No. 1 (fostă farmacia d-lui Băncăș), o

FABRICA DE RAHAT ȘI HALVA

(Scurtala fabricii noastre din Galați)

în care fabricăm și vindem în angro și în detalii Rahaturi, Halvae, diferite Dulcețuri de munte, Bombone, Cofe tari, Prăjituri și diferite alte mărfuri de această branșă cu prețurile cele mai convenabile.

Mărfurile aceste le vindem garantând de calitatea lor bună. Primim și comenzi de orice cantitate, pe care le executăm prompt.

Avem multă speranță că onor. Public nu va lipsi une da concursul d-lor.

Cu stimă

E. CRONDIRA & V. LIMBEROPULO

DORNA

SARU, JUDEȚUL SUCEAVA

ISVORUL „CARMEN-SYLVA”

APA MINERALĂ ALCALINĂ BICARBONATĂ

PRODUSELE DORNA: POLVERE

Experiența seculară a demonstrat că nutriționa generală este foarte favorabilă influențată prin care alcalina. Afecțiunile constituționale a fertilitatei stomacului, ale ficatului, ale rinichilor și ale căilor urinare, cedând repede, întrebunțând și în apa alcalină.

Maladiile în contra cărora se recomandă apa de Săru-Dorna, în special „Carmen-Sylva”, sunt Anemia cu consecințele ei, precum sunt palpi și lipsa de poftă de mâncare, slăbiciunea generală, insomniile, somnolența, somnul agitat, constipația și diferitele simptome nervoase, Chlorosa (palărea feței), Scrofuloză, Impulsivismul (fugări învecitate cu spina umflată; dintre boala de piele: Eczema, Psoriazisul, Lichenul (măncărimea pielii, pește pe corp și pe obraz); dintre boala constituțională: Pelagra, Guta (podagra), Rheumatismul. Cu recuștită se poate aduce în urma unor boala cronice în urma unui catar chronic al pulmonului (al pieptului), în urma unei cure resuscitabile. E foarte act. în contra colicelor hepatice (ale ficatului) și nefretice (ale rinichilor).

Dosă: Pentru aduși la dejun și la prânz câte o jumătate din butelie cu sa fără vin.

Depozit la D-na O. SEITAN, Constanța

Fabulosă de estin

M'am decis de aci înainte
Ca să vîndă încălțăminte
Cu prețuri foarte moderați
Ca să fiți D-lor și Dămnelor câștigați.

II.

De comanda de Poftiș
În douăzeci ore le aveți
Iar și gata de vroii
La minută le găsiți.

III.

De Domni, Dămne, Domnișore
De șevroși sași vr'o culoare
Pentru sezonul de băi
Le găsiți numai la noi

IV.

De vroii să comandați
Vă rog ocol nu'mi dați
Căci sunt un bun român
Cum a fost Tatal Strabun.

V.

De vroii să mă aflați
Strada Traiană apucați
Căci vă es est înainte
Și vă fac un Compliment.

D. MĂSORA

La „Cisma Modernă”.

La bazarul român

O cantitate mare de mărfuri de Galanterie, Manufactură, încălțăminte și alte specii de mărfuri, vind cu prețuri cele mai moderați după concurența pieței.

Face apel la toți prietini atât din oraș cât și din județe a mă încuraja cu cumpărările D-lor.

G. Șerbănescu.

Anunț

Cereți numai adevărată apă minerală din originala sursă:

Borvis de Borszek

care este superioară tuturor apelor minerale, și vă feriți de alte ape vătămatoare sănătății.

Depozitarul general pe ter. județul Brăila și Dobrogea este onorabil

D-1 C. Molândac

Strada Rogală No. 39 și 91 bis în

— BRĂILA —

Piața Independenței

AVIS

Piața Independenței

La Magazinul de Haine Gata

MAURICE HORNȘTEIN

Se află un bogat asortiment de Haine Gata pentru primă-vară și anume: 200 pardesiuri diferite desemnuri din stoffele cele mai fine. — 2,000 costume, haine complete diferite desemnuri pentru bărbați și copii. — 3,000 perechi pantaloni diferite desemnuri de antiazie: un mare asortiment de haine de dame, pardesiuri de cheviot cu pelerine, jachete după ultimul jurnal. — Pelerine lucrate în dandele și groje toate după ultimul jurnal. — Fiind-că au adus o cantitate foarte mare de mară, m'am decis a vînde cu prețuri foarte estine. — Rog pe toți clienți a mă oara cu vizitele D-lor.

+38—Piața Independenței—38+

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA „Universală”

+38—Piața Independenței—38+

Librăria

Este asortată cu tot ce se atinge de articole de librărie; precum:

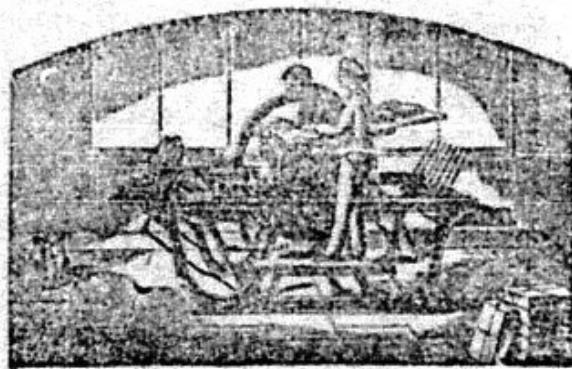
Papeterie bogat montată cărți școlastice, de științe și diferite romane în limba Română și Franceză

Articole de pielărie, albume de fotografii și poezii, port-moneuri, port-tabacuri port-notise etc. etc.

Colecțiune de diferite tablouri, cornise pentru fotografii.

Jucării de copii și păpuși.

Parfumerie și săpunuri, Note pentru piano din țară și străinătate.

Tipografia

Posedând o mașină din cele mai perfecționate sistem „Marrioni” și fiind asortată cu diferite litere tăcătura cea mai modernă poate efectua ori ce lucrare precum:

Cărți, Ziare, Afize, Registre, Adrese, Circulari, etichete, Cărți de vizită de logodnă, bâte de nuntă, și de înmormântare.

Depozit de tot felul de imprimate și registre necesare D-lor Perceptori, Onor. Primării și Epitropiilor de Biserică.

LEGATORIE DE CĂRȚI

Gr. M. GRIGORIU

CONSTANȚA

Efectuarea promptă și prețurile cât se poate de moderați.

Girant Responsabil **Ion Lupescu.**

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța